

MISĂCAREA

ABONAMENTE:

Un an 200 lei
Sase luni 120 lei
Trei luni 70 lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIJA

Îng. Pașa Ușurei Nr. 6
Cămin de birou: 0-12 a. m.

ANUNCIURI ȘI RECLAME:

Se publică în condiții avantajoase direct la
administratiya ziarului Îng. Pașa Ușurei 6.
Deservirea prin toate agențiile de publicitate

APARE ZILNIC

Sub direcțiunea unui comitet
de redacție

ORIENTARE NECESARA

Primul ministru a consultat organele competente,—reprezentanții finanței și comerțului— pentru a putea aviza asupra măsurilor necesare menite a consolida valuta națională.

Această consultațiune a avut loc la ministerul industriei și comerțului, deci în comun cu delegația economică a guvernului. S'au exprimat păreri deosebite cari n'au fost încă concretizate pentru a se putea lua hotărâri definitive,—ceea ce după declarația d-lui Averescu, mai reclamă o nouă consfătuire.

Este de sigur lăudabilă silința primului ministru de a căuta să consolideze situația valutară cât mai curând posibil. Dar în această privință trebuiesc lămurite, în primul rând, normele după care se conduce guvernul în cecece prieste politica lui economică.

Ori până astăzi nu ne-am putut forma o convingere despre aceste norme, dupăcum nu știm care este concepțiunea guvernului în această materie. Din cele ce am putut afla până în prezent, e că guvernul d-lui Averescu lipsește de concepțiune hotărâtă—întru cât specialistii și economiștii săi în diferite orientări și diferite vederi n'au fost armonizate și cu atât mai puțin soluționate.

Inițiativa primului ministru de a consulta organele speciale și cari în practica lucrului, este desigur bună, dar mai este necesar ca și guvernul să aibă un program de-

terminat, ca să nu plutească în neant, și să nu se învârtă în necunoscut.

Câtă vreme consulți specialiști în materie fără ca tu singur să știi ce vrei și ce trebuie să faci, nu poți ajunge la rezultate serioase.

Îmbunătățirea valutei nu se poate realiza prin mijloace artificiale sau prin măsuri provizorii. Această îmbunătățire trebuie să survie în mod natural prin imprimarea unei politici economice bine chibzuită, care să satisfacă interesele unanime atât în țară cât și în străinătate. Și nu împrumutul extern trebuie să fie singurul obiectiv al unei guvern preocupat de ideea unei radicale îmbunătățiri și propășiri economice.

Când guvernul va ști să stabilească o politică economică sănătoasă, ameliorarea valutară va urma de la sine. De aceea se pot reține opiniunile ce le exprimă factorii economici și financiari autorizați, dar se impune ca și guvernul să iaibă propria sa orientare, să știe adică ce vrea și încotro merge, pentrucă numai astfel el va putea alege cea mai bună din părerile ce i se exprimă.

Altfel, neavând nici o părere și nici o concepție, diferitele deziderate pe cari guvernul le adună de la diferite organe vor contribui și mai mult la menținerea haosului actual și la urmări pe cât de dăunătoare.

UNIVERSITATEA d-lui N. Costăchescu

Reclama—sufletul comerțului—este o concepție venită de aiurea dar adânc înrădăcinată pe meleagurile noastre.

De aceea de când cu alegerea de la Universitate gazetele locale au publicat o serie de articole ditirambice la adresa d-lui Costăchescu.

Am spus toate insanzițiile: dl. Costăchescu nu a reușit de cât cu un vot—dar numai în aceasta constă marea succesiune sa. Căci toți profesorii cari au votat pe dl. Costăchescu sunt oameni serioși, mari savanți etc. și ca pildă este dr. Profesor George Pascu, pe când cari au votat pe dl. Simionescu sunt oameni non-valori, oameni de nimica!

Trăimul acesta cu un vot care pe alții îi lăsat gânditori, a entusiasm pe d-lui Costăchescu.

Un vot, și deja d. Costăchescu este ministru! Un vot și fericitul câștigător a fost sărbătorit cu un banchet la care s'a mâncat bine și s'a băut vârtos și s'a ținut discursuri. S'a vorbit de o victorie țărănistă parcă s'ar fi cucerit noi teritorii pentru patria română. S'a spus chiar până a se susține că succesul acesta «fenomenal» este datorit activității laborator a d-lui Costăchescu, în luptă sale științifice! Bietul laborator odată asiduitate!

Der noi știm bine că în laboratorul d-lui Costăchescu colbul s'a depus gros asupra științei, că acolo se face alchimie politică. Pe vremuri studenții bolșevici erau în el adunări pentru a decreta greșelile sau pentru a prea mări pe Max Goldstein; astăzi tot acolo se trag sforile tuturor intrigilor de la universitate, se pun în cale toate luptele care sfășie viața universitară, se aleg rectorii, se dau afară profesorii, se persecută candidații, se saturează senatele Universitare. Mijloacele de luptă sunt numeroase: ascunderea profesorilor la Trei Sarmale sau în closetele școlii pentru a nu fi aduși la vot, sunt printre cele mai puțin obișnuite. Ce acia ar fi bine ca partizanii d-lui Costăchescu să fie puțin mai modști;

ar fi de dorit chiar să tacă ținând seamă de proverbul înțelept și acela neaoș românesc—că butoiul gol face mare gălăgie.

Nu! Oamenii cari gândesc cu grijă la viața universității eșene, n'au de ce să se bucure de succesul foarte palid de alt fel al d-lui Costăchescu.

dl. Costăchescu reprezintă politica cea mai pătimasă, cea mai sectară pe care a eunoscut-o vre-o dată universitatea din Iași.

Înainte au fost profesori ca A. D. Xenopol, Petru Poni, Culiuanu etc. care aparțineau diferitelor partide politice. Dar ei înțelegeau să lase politica la poarta Universității, deaceia spiritul de colegialitate între profesori, producția științifică a acestora, pilda pe care o dăeau studenții erau imbolduri puternice la o activitate culturală de seamă.

Astăzi dl. Costăchescu a dat știința de-o parte și a transformat Universitatea din Iași într'un club țărănist. Ești profesor țărănist? Poți fi rector, poți fi senator, decan, faci parte de drept din toate comisiunile și bine înțeles ești om de mare valoare, chiar dacă nu ai nici o lucrare, sau chiar nici licență.

Ești țărănist și candidat la o catedră? Veți ajunge cu siguranță profesor.

Ești student cu rude țărăniste? Găsești numai de cât loc la cămin și protecția cea mai binevoitoare în toate actele Universitare.

Dimpotrivă, dacă un profesor nu e țărănist atunci calea îi este dacă nu totdeauna închisă, cel puțin plină de spini. Ești candidat la o catedră, toate avaniile te așteaptă.

Nu se mai întrucesc nici comisiunile nici Senatul. Ești student fără rude țărăniste? Greu pătrunzi în căminuri. Aceleași criterii există și la împărțirea burselor și la regularea tuturor actelor universitare.

Profesorii nețărăniști sunt bărșiți, publicațiile lor științifice depreciate sau trecute sub tăcere. Aceștia nu pot contribui la bunul mers al Universității întrucât toate inițiativele lor sunt sabotate.

Viața în Universitatea dela Iași a ajuns un chin. Dela război încoace de când țărănișmul s'a cuibărit în ea, având ca mare maestru pe dl. Costăchescu, înalta instituție de cultură a devenit un focar de intrigi, de ilegalități, de insulte.

Spasierile dintre profesori s'au refrâns și asupra studenților.

Toate actele universitare alimentează cronica scandalosă a ziarelor; s'au inventat trei rectori aleși din preocupări țărăniste și Universitatea tot necondusă rămâne. Pe când celelalte Universități obțin, prin unirea profesorilor lor, toate de câte au nevoie pentru o bună funcționare, Universitatea din Iași din cauza dihoniei printre profesori, nu capătă nimic.

La noi nu se ia nici una din acele inițiative părintești ale profesorilor față de studenții lor: aceștia mor bolnavi de tuberculoză sau de alte boale fără ca Universitatea să facă ceva pentru ei; cei sănătoși nu găsesc o societate corală, o societate de sport, o societate culturală, un local plăcut de distracții sănătoase pentru a le îndulci traiul; cei din provincie și care sunt majoritatea, nu află în sânul Universității acea atmosferă de altă soliditudine care le-ar putea îndulci depărțarea de familie. Nu s'a putut organiza o tipografie universitară pentru imprimarea cursurilor sau a lucrărilor profesorilor. Toate acestea și alte multe măsuri similare care ar putea contribui la buna stare a studenției, la propășirea ei, sunt lucruri de cari universitatea țărănizată a d-lui Costăchescu habar n'are.

De aceia sfătuesc pe prietenii d-lui Costăchescu să-și domolească zelul de reclamă. Cea ce ei eumesc o victorie țărănistă nu este de cât o înfrângere dureroasă a Universității din Iași destinată să cadă politicianismului celui mai sectar.

N. ȘERBAN

O „victorie” țărănistă

Serbătorirea d-lui N. Costăchescu

Reținem titlul așa cum îl găsim astăzi în coloanele unui confrate matinal din localitate, pentru a ne îngădui câteva adnotări.

«Victoria» despre care este vorba, e atribuită d-lui N. Costăchescu, care cu un singur vot în plus, dar cu mult mai multe voturi neexprimate din diferite motive, a obținut mandatul de senator al Universității.

Că acest rezultat este apreciat ca o «victorie» de confratele nostru, e indiferent, dar nu e indiferent însă și faptul că organizația partidului țărănist prezintă acel rezultat la fel, organizând un banchet în onoarea votului în plus pe care l'a obținut d. Costăchescu, cu toate masinațiunile electorale pe care le-a întreprins.

De ce s'a dat banchetul în onoarea d-lui Costăchescu și nu s'a dat în onoarea d-lui P. Bujor de pildă capul de listă ales, și în același timp, capul organizației țărăniste?

Banchetul s'a dat pentru d. Costăchescu ca un fel de consolatiune pentru d-sa, care după-ce a fost înfrânt de centru — pe chestiunea d-lui Borcea — a mai fost pus la index și de organizația ieșană, în așa fel încât a candidat al treilea pe listă, la Camera.

Nemulțumirea și rezervele exprimate din club n'au lipsit nici la banchet, — cu toate că d. Costăchescu a avut prevederea necesară ca să nu mai apară la braț cu d. Rang...

dl. P. Bujor a elogiat activitatea d-lui Costăchescu — dar în aceiași cuvântare a vorbit de situația precară a partidului țărănist și de cele ce se petrec în sânul grupului ieșan, — ceea-ce iarăși nu poate aduce nici o mulțumire sufletească „victoriosului” dela Universitate.

Grupul anti-Rang-ist păstra aceiași atitudine fermă de care d. Costăchescu a fost nevoit întotdeauna să fie seama — iar medicul șef al orașului, d. dr. Tănăsescu, simțind atmosfera «glacială» ce domnea în sală, a intervenit ordinea și a vorbit de activitatea, de laborator a d-lui Costăchescu...

Asta, pentru anumite considerații, se cheamă serbătorirea unei „victorii țărăniste”.

— Tramvaiul No. 4 condus de manipulantul 88, în apropiere de mahalaua Salhana, printr'o greșală de manevră a deraiat de pe linie. Lume ne fiind în interior nu s'a produs nici un accident.

GUVERNUL ȘI EVREII

„Inspirația” d-lui Dori Popovici

Pentru a trece hopul alegerilor, guvernul a recurs nu numai la concursul baionetelor și poliției, dar și la toate abilitățile necesare momentului.

În Bucovina dl. Dori Popovici a crezut că poate să existe sensibilitatea evreilor bucovineni, îndemnându-i să facă un partid evreesc național.

Ministrul Bucovinei a recurs la această abilitate de moment, ținând un rezultat politic în alegeri căci altfel este inexplicabil cu dl. Dori Popovici înțelege să izoleze această minoritate într'o politică specială, scoasă din cadrul general al politicii românești.

Că dl. ministru Dori Popovici a recurs și la acest mijloc, rezultă dintr'o informație apărută în ultimul număr al „Curierului Israelit” redactată în următorul cuprins:

«dl. Mișu Weissman—probabil sub influența mediului—a descoperit, pe când vorbea la o întrunire din Căuzași, că dl. Dori Popovici, ministrul Bucovinei, a sfătuit o delegație evrească să formeze ur partid național evreesc.

„Renașterea” reproduce acest fapt cu litere deosebite, punând mare preț pe un sfat dat cu autoritate ministerială. O asemenea autoritate impune integralismului național mai mult decât sfatul unui Louis Marshall, Brandeis, Mack și Stephen Wise cari nu sunt miniștrii.

Dacă „Renașterea” ar accepta și sfaturi național-integraliste dela miniștrii iată le mai procurăm un convins susținător al ideii partidului național evreesc: este d. A. C. Cuza.»

Fără a interveni în polemica ce urmează între cele două ziare, redăm numai isprava d-lui Dori Popovici, ministrul Bucovinei în guvernul d-lui Averescu, care, dacă la nevoie e sionist, este în același timp și protectorul ligii antisemite în care a colaborat în alegeri.

Cronica externă

DEZARMAREA GENERALĂ

Chestiunea dezarmării generale, stabilitate teoretic, în nenumărate rânduri în Consiliul Ligii Națiunilor, se pare că nu va putea capata nici odată o soluționare practică.

Repusă de mai multe ori în discuție și în examinarea modalităților ei de realizare chestiunea dezarmării universale—in concepția ei inițială fără compromisuri evasive și comumflaguri reale cari cu siguranță iar denatură adevărata menire,—nu a putut să impună un punct de vedere unitar care i-ar asigura puțința de concretizare.

Nu, fiindcă concepția statornicirii păcii a cărei corolar firesc este dezarmarea, nu ar conveni majorității statelor din Europa cari astăzi sunt mai mult ca oricând dornice de o liniște durabilă, ci pentrucă în actualele împrejurări dezarmarea—la care trebuie știut că nu aderă Rusia—ar produce cu siguranță un grav dezechilibru care ar cmenința chiar existența unor anumite state.

În virtutea acestei ultima ratio guvernelor tuturor țărilor cari învecinează Rusia refuză ca inadmisibilă și îneplicabilă ideea dezarmării cel puțin în momentele de față și consideră pe bună dreptate armatele lor că cea mai bună și mai sigură cheazășie a existenței lor naționale. Inițiativa dezarmării fervent susținută de Statele Unite, Anglia, Franța, Germania și țările scandinave trece astfel printr'o gravă criză.

Ca parțială, dezarmarea chiar dacă ar fi realizată de țările menționate apare și ca utopică și ca inutilă din moment ce marile puteri sunt puse deja la adăpost prin tratate reciproce de arbitraj și siguranță, ca generală este imposibilă din cauza situației prezente.

În ce privește punctul nostru de vedere românesc față de dezarmarea generală, el este univoc și hotărât. În principiu aprobând ideea dezarmării sau limitării armamentelor noi suntem forțați să ne impunem rezerva cu privire la aderarea noastră atâta vreme cât starea lucrurilor în Rusia nu va fi normalizată.

Atâta vreme cât guvernul de la Moscova nu va recunoaște situația creată în urma războiului, România nu va consimți nici odată la dezarmarea care ar expune-o fără

îndoială unui pericol iminent.

O atitudine identică este adoptată și de țările baltice și de Polonia ea fiind motivată de considerațiuni similare.

Dezarmarea s'ar putea efectua numai cu condiția participării tuturor statelor inclusiv Rusia și numai pe baza recunoașterii actualului statu-quo european.

Nu mai astfel dezarmarea va putea avea loc și va putea produce efectul dorit: statornicirea păcii.

I. C.

DUPĂ UN SFERT DE VEAC Cuvinte clasice în zile moderne

Discursul rostit la Liceul Național cu prilejul serbării colegiale a promoției elevilor din 1901 de către d. prof. Xenofon Gheorghiu.

Domnilor,
Dragii noștrii foști elevi...

Ce aș putea oare să vă spun bun și folositor, care să nu vă fi fost spus altă dată tot la solemnități de felul acesta ce vă întrucesc astăzi aici? Cu alt prilej v'am vorbit despre disciplina ce trebuie să vă călăuzească toți pașii d-voastră, în timpul cât vă aflați în școală, și mai târziu în viața de toate zilele; altă dată, mai îngăduitor, v'am îndemnat la modestie, care e socotită ca cea mai frumoasă poadoabă pentru vârsta d-voastră.

Fără îndoială, acei înzeștrați cu asemenea virtuți nu se simt de loc atinși de această critică pe care istoricul «Analelor», biograful lui Agricola, Cornelius Tacitus, o îndreaptă în contra unor profesori din timpul său:

„Colligunt discipulos non severitate „discipline, nec ingenii experimento „sed ambitione salutatium et „illecebris adulationis”.

De aceia vă încunostințez, chiar de la început, că voesc să convorbesc cu d-voastră, numai ca simplu prieten, ca și un vechiu camarad, care am rămas în totdeauna credincios amintirilor din copilărie și din viața mea de școlar, lăsând, pentru moment, cu totul la o parte, orice caracter oficial.

Mai întâi încep prin a vă face complimente,—dealtmintelega meritate,—felicându-vă pentru osteneala ce v'ați dat în decursul acestui an școlar, care se încheie odată cu începerea vacanțelor, și pentru roadele ce va lăsa în urmă.

Asemene succese ale d-voastre se răsfâng asupra acestei școli, păstrând în totdeauna «Liceului Național» un loc de onoare în marea luptă a învățământului, și a căror rezultate vor fi proclamate peste câțva timp. Dacă m'aș mărgini însă numai la aceste felicitări, n'aș fi următor angajamentului ce mi-am luat mai adințioarea, de a vă vorbi cu mai multă libertate, ca un adevărat prieten, ca un vechiu camarad.

Prietenia sinceră e dușmană de moarte a linguișterii conclasația de școală nu poate avea fiindcă fără sinceritate: ea îndrăstă, ba uneori chiar își impune și puțină asprime.

Știți din ce cauză prietenia e atât de trunică, pentrucă ea are farmecul care te mișcă și te pătrunde:

„Cujus iudicantis non uno aliquo „momento, sed omnibus horis „contingit”.

Pentrucă nu poate să trăiască de cât printr'un control mutual, care e de o natură astfel, încât nu e de loc îngăduit a se spune ceva contra adevărului, nici a se săvârși vre'un lucru care nu prezintă toate caracterele cinstei.

Ca și cele dintăi flori ce răsăr în primăvară, vrăsta d-voastre, scumpi elevi, posedă calități alese. Nu chibzuește nici odată, face totul numai prin mijlocul entuziasmului, câte odată nesocotit, dar în totdeauna generos. Prieteniile, mâniale, entuziasmurile, indignațiunile, totul e tânăr, în d-voastre, și prin aceasta chiar atrăgător și prețios. Să fiți deci tot tineri și în studiile d-voastre.

Niciodată să nu vă puneți întrebarea: ce foloase trage-vom mai târziu din cutare sau cutare cunoștință? Mai de grabă să vă ziceți numai aceasta că: cutare cunoștință face parte din totalitatea de noțiuni adevărate care sânt comoara omenirei, răsplata muncii, a geniului, a suferințelor străbunilor noștri, și a căror câștigare e neapărat trebuincioasă pentru ori cine voește să devină un adevărat om, adică o ființă gânditoare, posedând o metoadă precisă, răzamat pe principii sănătoase și sigure, și în stare de a-și în-

